

Priroda na ispitu – turizam, flora i fauna Velebita u doba klimatskih promjena

**Gordan Lukač & Nikica
Bušljeta**

Javna ustanova Nacionalni park Paklenica

Dr. Franje Tuđmana 14a
HR - 23244 Starigrad-Paklenica

Sluzba-zastite@paklenica.hr

www.np-paklenica.hr

Šibenik
14. Svibnja 2026.

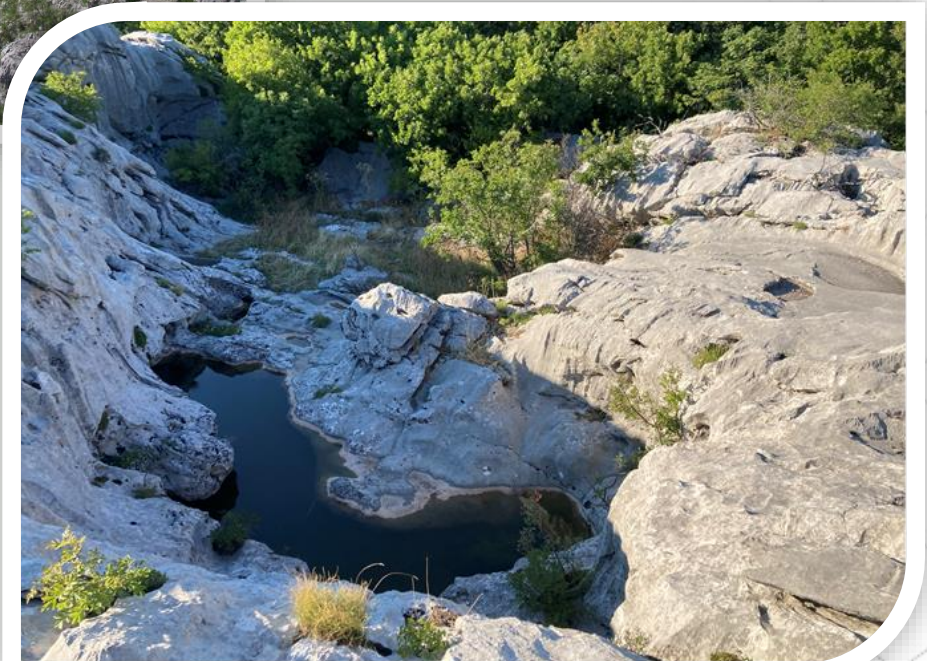
Fosili kao svjedoci prošlosti – mamac za geologe

- Fosili omogućuju određivanje starosti stijena
- Litiotis (*Lithiotis problematica*) – važan fosil pronađen u NP Paklenica
- Pronađen na više lokaliteta unutar parka
- Starost stijena: **oko 200 milijuna godina**
- Geološko razdoblje: **trijas**

Krški oblici - geomorfolozi

Špilja Manita peč – speleolozi

PAKLENICA
Nacionalni park
National Park

Podzemlje Velebita

U špiljama je zabilježeno veliko bogatstvo vrsta špiljskih životinja.

Fauna podzemlja je bogata i raznolika s velikim brojem endemičnih vrsta.

Neke prilagodbe podzemnih, špiljskih organizama:

- mala veličina tijela (do 1 cm)
- bez pigmenta – tijelo svijetle, bijele boje
- bez razvijenog vida
- produljeni osjetilni organi (ticala – antene)
- usporeni metabolizam
- dugi životni vijek
- mala brojnost populacija

Troglophilus cavicola- špiljski skakavac

Dosadašnje aktivnosti:

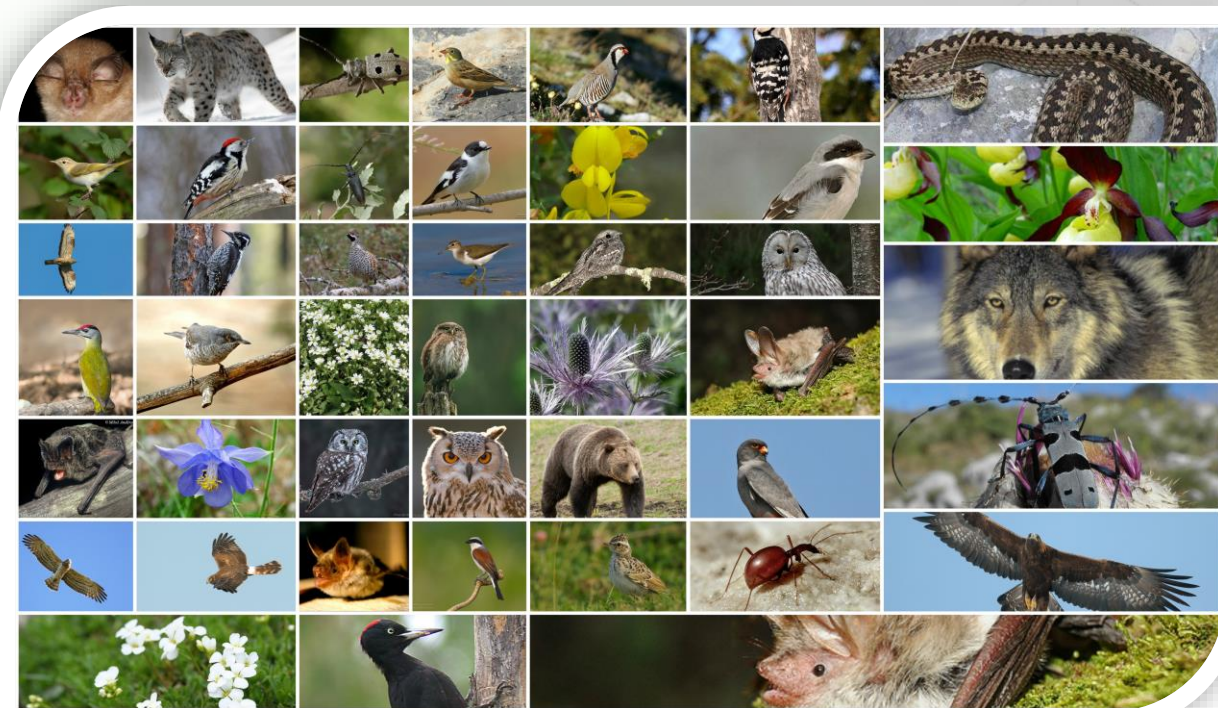
- Posjetile su nas grupe botaničkih društava iz Austrije i Italije.
- Svake godine u Park dolazi 1 do 3 grupe promatrača ptica.
- Od 2020. godine s NABU organizacijom provodimo višednevne ekspedicije u potrazi za zmijama.
- Studenti iz Francuske i Austrije dolaze na praksu kod nas.
- Aktivno uključujemo volontere u zaštitu i istraživanje prirode.

Mogućnosti za posjetitelje i istraživače:

- Promatranje i fotografiranje danjih leptira.
- U 2025. godini planirane su dvije grupe promatrača ptica.
- Raznolika geomorfologija s mogućnošću promatranja stijena i fosila.
- Promatranje biljnih vrsta, endema i bogate vegetacije.
- Promatranje velikih zvijeri: medvjed, ris, vuk.
- Prilika da se vide divokoze, šišmiši i druge životinje.
- Fotografiranje i bilježenje tragova životinja kao dodatna atrakcija.
- U 2026. u travnja festival promatranja ptica Zadarske županije

Prepoznatljivost zaštićenih područja

– NP Paklenica kao destinacija bogatog i raznolikog biljnog i životinjskog svijeta te geo baštine

PAKLENICA

Nacionalni park
National Park

Festival promatranja ptica u Zadarskoj županiji – 20 sudionika

24.-26. travnja 2026.

PAKLENICA
Nacionalni park
National Park

24. - 27. TRAVNJA

Pridruži nam se od 24. do 27. travnja 2026. u globalnom izazovu promatranja prirode!

Sudjeluj u međunarodnom događaju **City Nature Challenge**, koji se istovremeno održava diljem svijeta, i pomozi u bilježenju bioraznolikosti našeg područja.

KAKO SUDJELOVATI? **VRLO JEDNOSTAVNO!**

1. PREUZMI APLIKACIJU **INATURALIST**
2. PROŠETAJ BILO GDJE NA PODRUČJU **ZADARSKE ŽUPANIJE** I FOTOGRAFIRAJ **DIVLJE** BILJKE, ŽIVOTINJE, GLJIVE I OSTALE ORGANIZME OD **24. - 27. TRAVNJA**
3. PODIJELI SVOJA OPAŽANJA I DOPRINESI ZNANOSTI!

Pozivamo vas na sudjelovanje u istraživanju **“SILENZI IN CROATIA – SOUNDWALK IN A NATIONAL PARK / SILENZI U HRVATSKOJ – ZVUČNA ŠETNJA U NACIONALNOM PARKU”** koje se provodi u sklopu institucijskog projekta Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (AF): **MOJprostor** / Multidisciplinarno za održive javne prostore, voditeljice doc. dr. sc. Tamare Zaninović.

Cilj istraživanja je provedba zvučne šetnje u kanjonu Velike Paklenice, Nacionalnog parka Paklenica u Hrvatskoj, kako bismo okarakterizirali njegovo akustično okruženje na različitim lokacijama za vrijeme turistički posjećenog vikenda.

Šetnja se planira provesti u petak 1. svibnja 2026. godine s početkom u **10 sati** (mjesto sastanka je: na [početku poučne staze Pjeskarica, uz Ulaz 1](#), Velika Paklenica, u Nacionalni park Paklenica) u trajanju od oko 6 sati (ukupna duljina obilaska u jednom smjeru je 6.5 km s laganim umjerenim usponom od 400 m). Sutradan u **subotu 2. svibnja 2026. godine se planira provesti prateća radionica** koja će se održati u Starigradu Paklenici **od 11 do 15 sati**. Sve detalje o istraživanju, šetnji i projektu možete pronaći u priloženom informacijskom listu.

PAKLENICA
Nacionalni park
National Park

NP Paklenica – iznimno bogatstvo biljnog i životinjskog

Biljni svijet – 1.000 biljnih vrsta, 80 endema

NP Sjeverni Velebit – 950 biljnih vrsta

PP Velebit - 1850 vrsta i 85 endema

NP Paklenica – iznimno bogatstvo biljnog i životinjskog

Životinjski svijet – 10.000 – 18.000 životinjskih vrsta

Velebit – preko 20.000 životinjskih vrsta

PAKLENICA
Nacionalni park
National Park

Monitoring brojnosti gospine papučiće od 2017 god. u NP Paklenica i PP Velebit

Gospina papučica
(*Cypripedium calceolus*)

Alpski lanilist (*Linaria alpina*)

Velika sasa (*Pulsatilla grandis*)

Žuta sirištara (*Gentiana lutea* ssp. *symphyandra*)

Runolist (*Leontopodium alpinum*)

Kitajbelov jaglac (*Primula kitaibeliana*)

Skopolijeva gušarka (*Arabis scopoliana*) opadanje brojnosti populacije

Dinarski rožac (*Cerastium dinaricum*) opadanje brojnosti populacije

Poskok (*Vipera ammodytes*)

Pjegava crvenkrpica (*Zamenis situla*)

Zanimljive vrste za promatrače grupa za zmije NABU od 2020 u posjet parku svake godine , praćenje bogatstva vrsta i područja zadržavanja pojedinih vrsta.

Planinski žutokrug (*Vipera ursinii*)

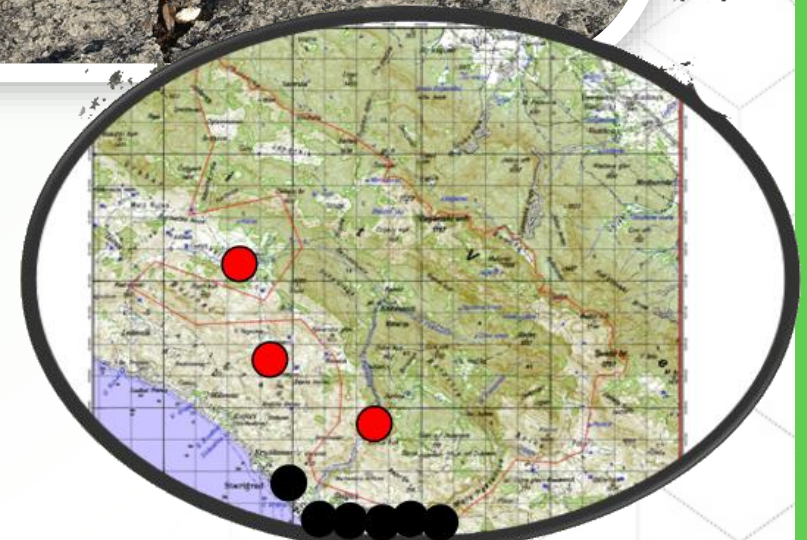
Šilac (*Coluber najadum*)

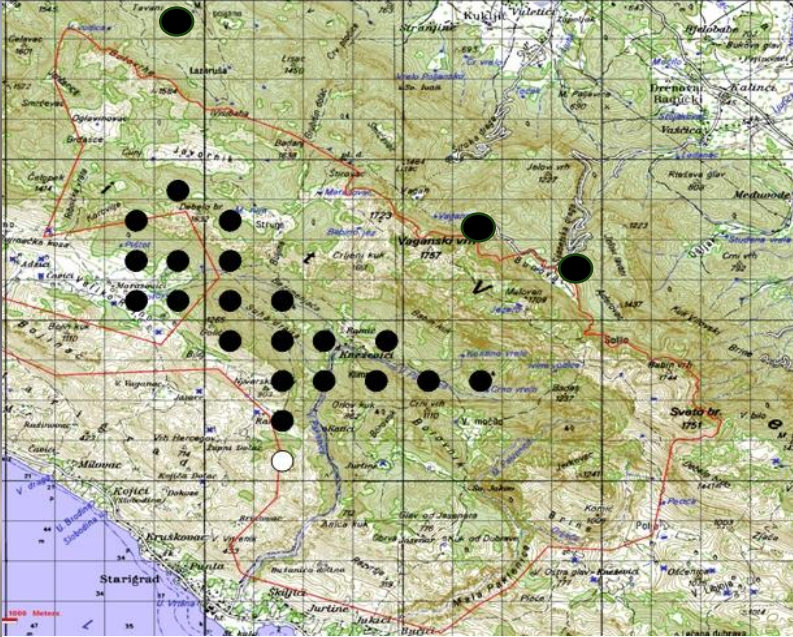
Čančara (*Testudo hermani*) izdizanje na višu nadmorsku visinu iznad 300 m

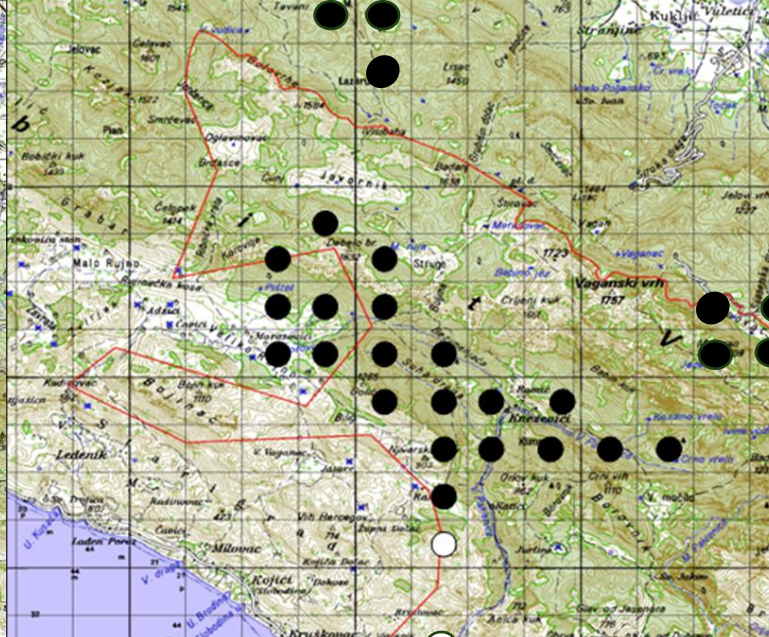
Šara poljarica (*Coluber gemonensis*) uzdizanje na više nadmorske visine do 900 m

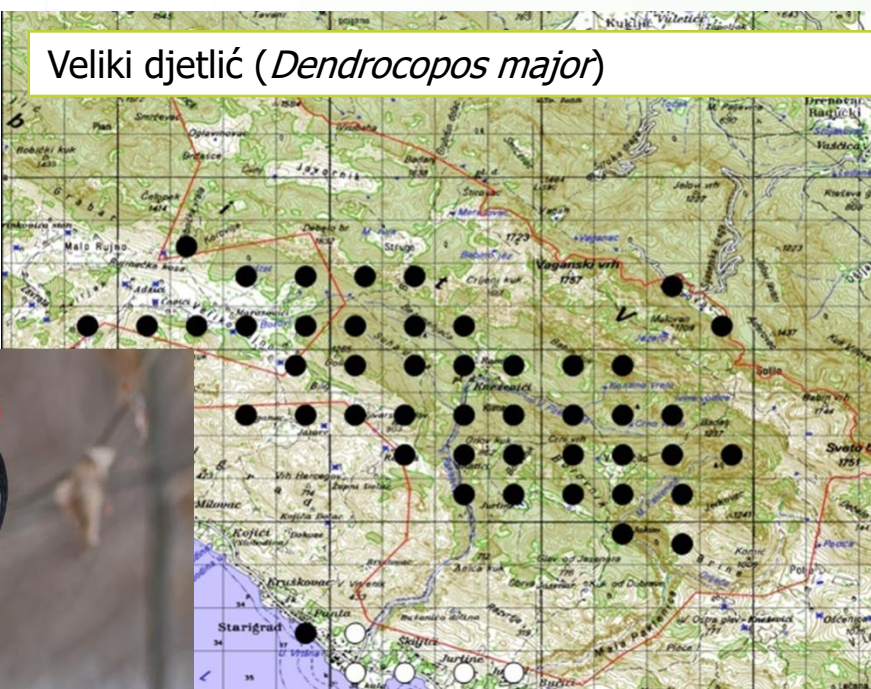
PAKLENICA
Nacionalni park
National Park

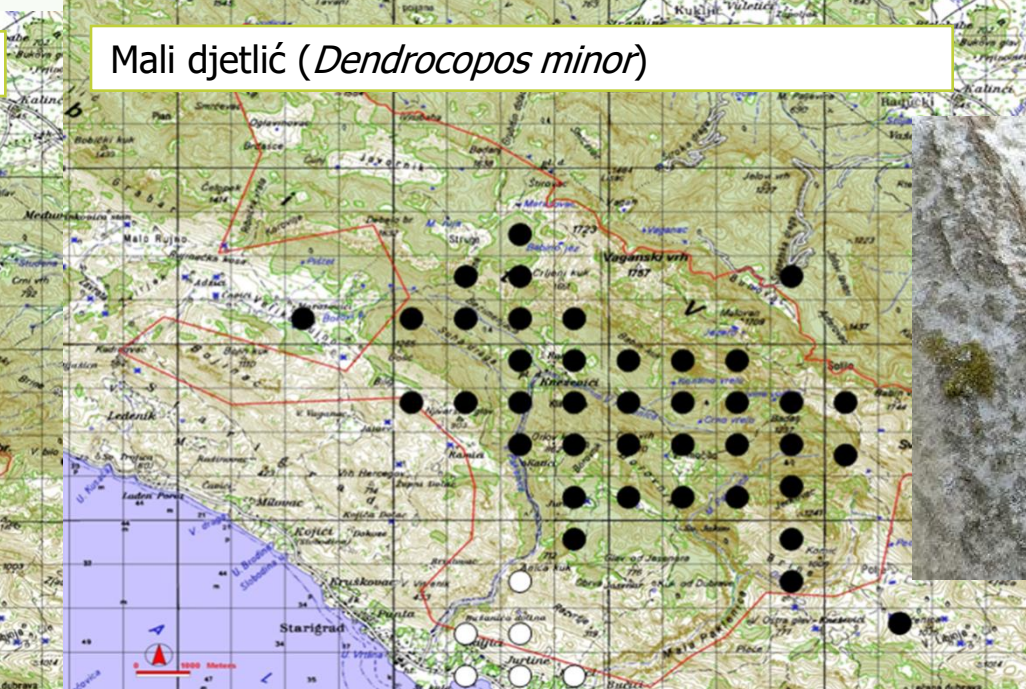
Siva žuna (*Picus canus*) 15 – 20 parova

Planinski djetlić (*Dendrocopos leucotos*) 10 – 15 parova

Veliki djetlić (*Dendrocopos major*)

Mali djetlić (*Dendrocopos minor*)

Ptice u NP Paklenica

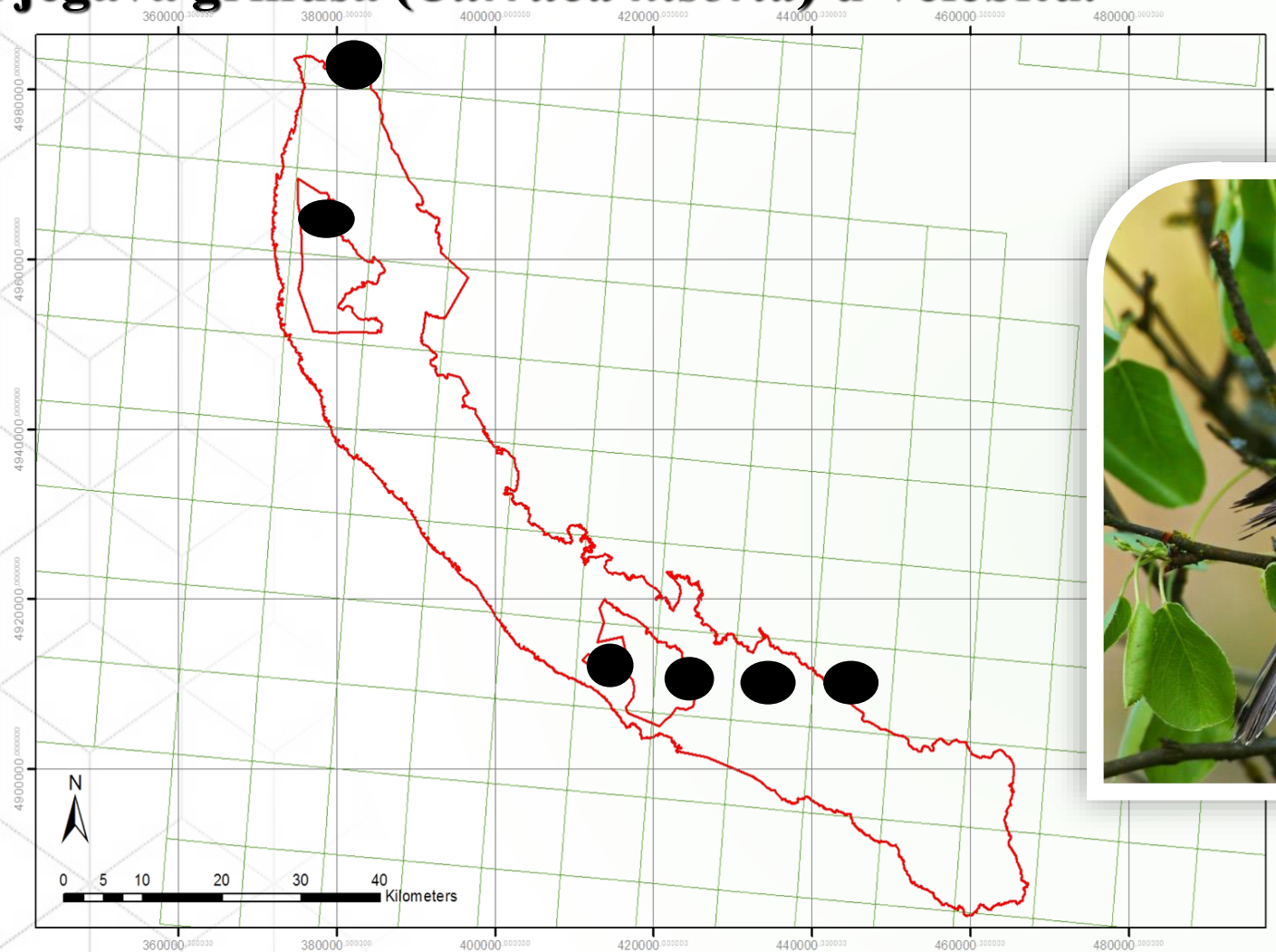
270 vrsta ptica – praćenjem brojnosti pojedinih vrsta zabilježen
promjene u brojnosti nekih vrsta

Upupa epops-pupavac

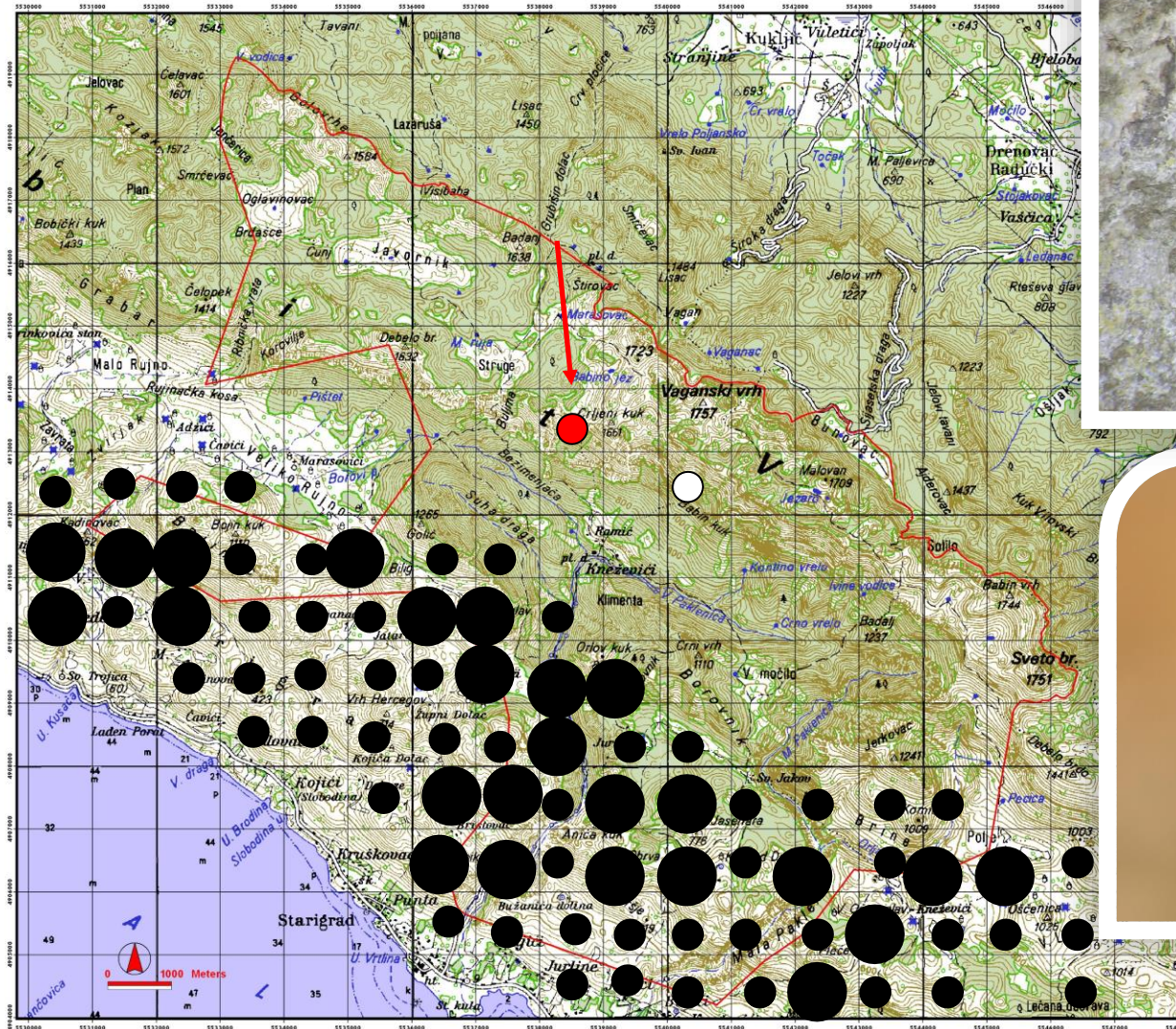

Pjegava grmuša (*Curruca nisoria*) u Velebitu.

PAKLENICA
Nacionalni park
National Park

Ciljne vrste ekološke mreže Natura 2000

Jarebica kamenjarka
(*Alectoris graeca*)

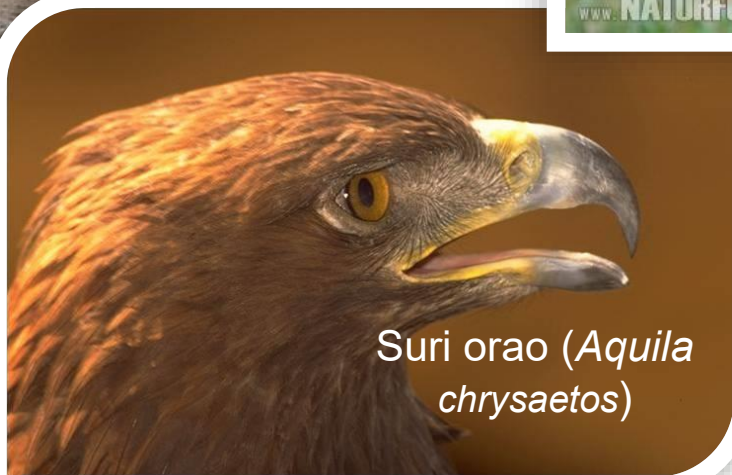
Škanjac osaš (*Pernis apivorus*) širenje prema
obali

Ušara (*Bubo bubo*)

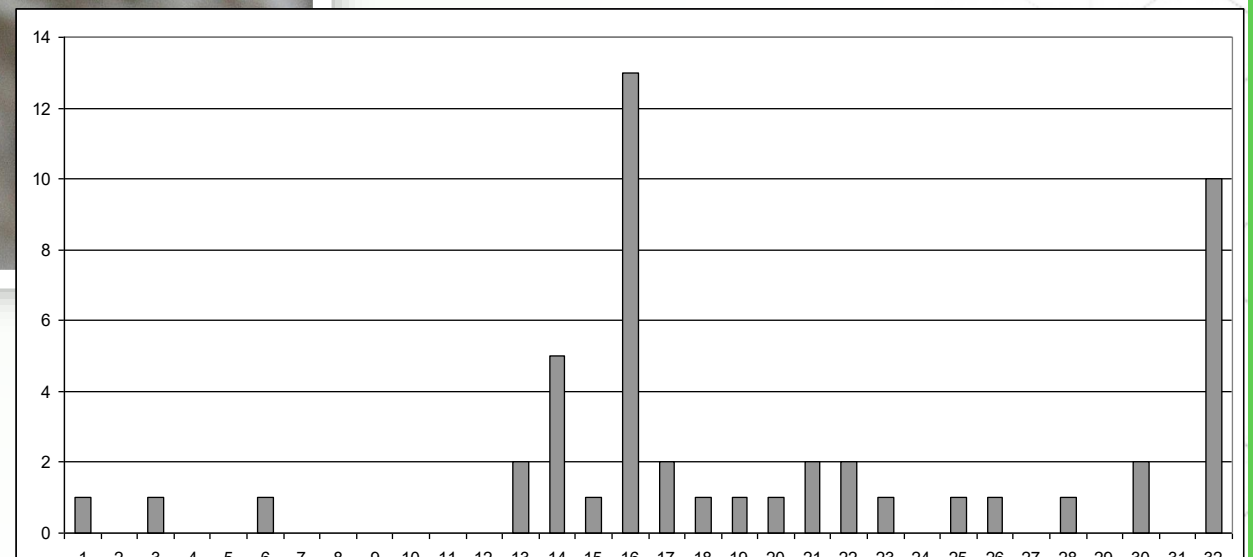
Suri orao (*Aquila
chrysaetos*)

Sivi sokol
(*Falco
peregrinus*)

Zidarčac – neredovita zimovalica NP Paklenica, zabilježena prvi puta 13.10.1967. god.

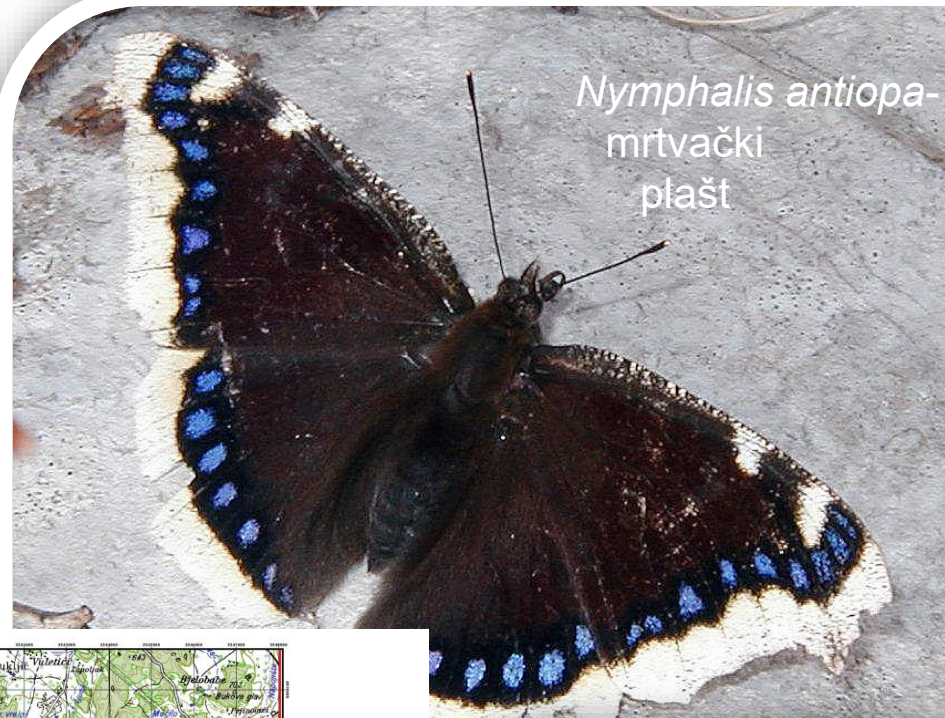

Beskralježnjaci u nacionalnom parku Paklenica – zanimljivi za ljubitelje leptira

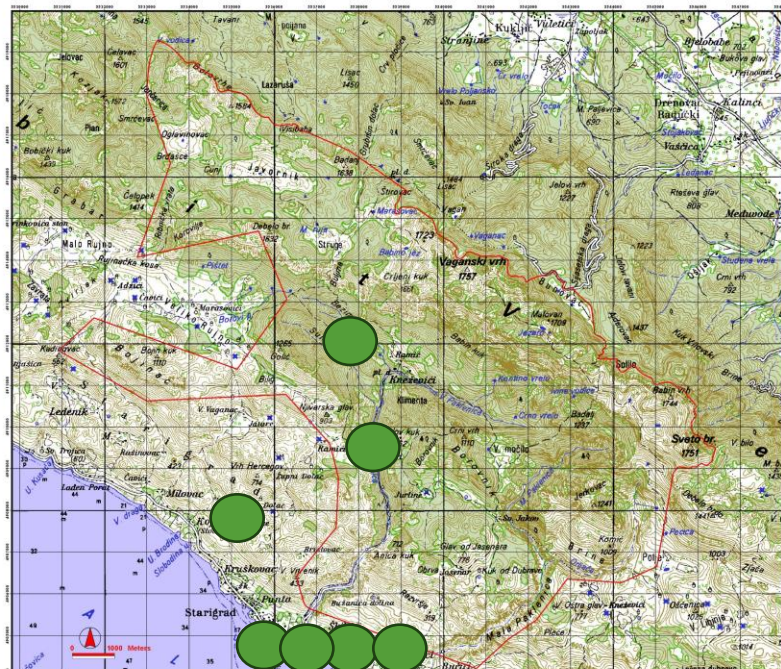
Inachis io-admiral

Nymphalis antiopa-
mrtvački
plašt

Charaxes jasius – vještica, širi se
na više nadmorske visine

Limenitis reducta-bjelokrili admiral

Beskralježnjaci u nacionalnom parku Paklenica

Lastin-repci-Papilionidae

Lastin repak
Papilio machaon

Prugasto jedarce
Iphiclides podalirius

Uskršnji leptir
Zerynthia polyxena

Ljepokrili admiral
Parnassius apolon
Opadanje brojnosti

PAKLENICA
Nacionalni park
National Park

Prijetnje uslijed klimatskih promjena požar, poplavna bujica uslijed velikih količina oborina

2003. – 200 ha

2007. – 170 ha

2011.- 1 ha

2017. – 140 ha; požar u južnom dijelu NP Sjeverni
Velebit (Grabarje, Visibaba, Starčević podi, Gornja
Branjevina);

- požar na Tulovim gredama

2018. 1,5 ha nisko raslinje u borovoj šumi (udar groma)

2022. 1 ha šumaraka i grmlja hrasta medunca (udar
groma, suha oluja)

2022. Veliki požar iznad Sv. Roka

2022. Poplava u kanjonu V. Paklenice

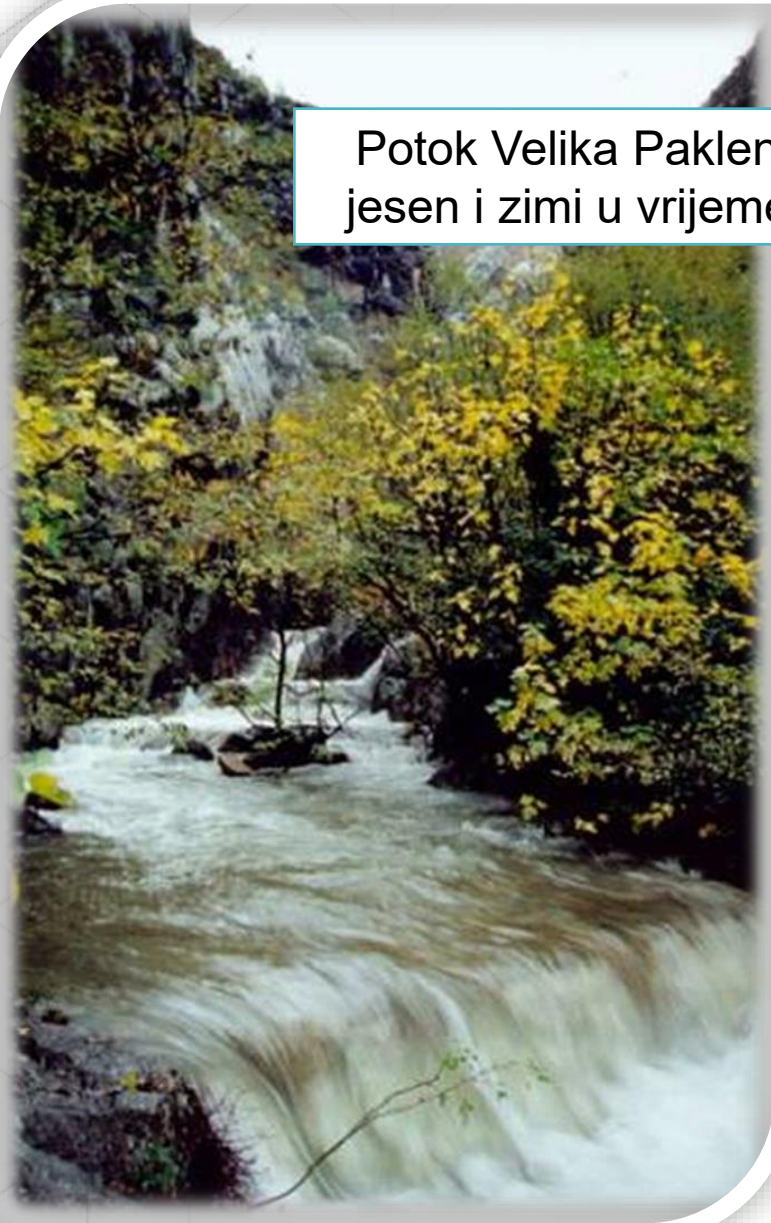
PAKLENICA

Nacionalni park
National Park

Posjet bukovim šumama NP Sjeverni Velebit i NP Paklenica koje su od 2017 na listi svjetske baštine UNESCO-a

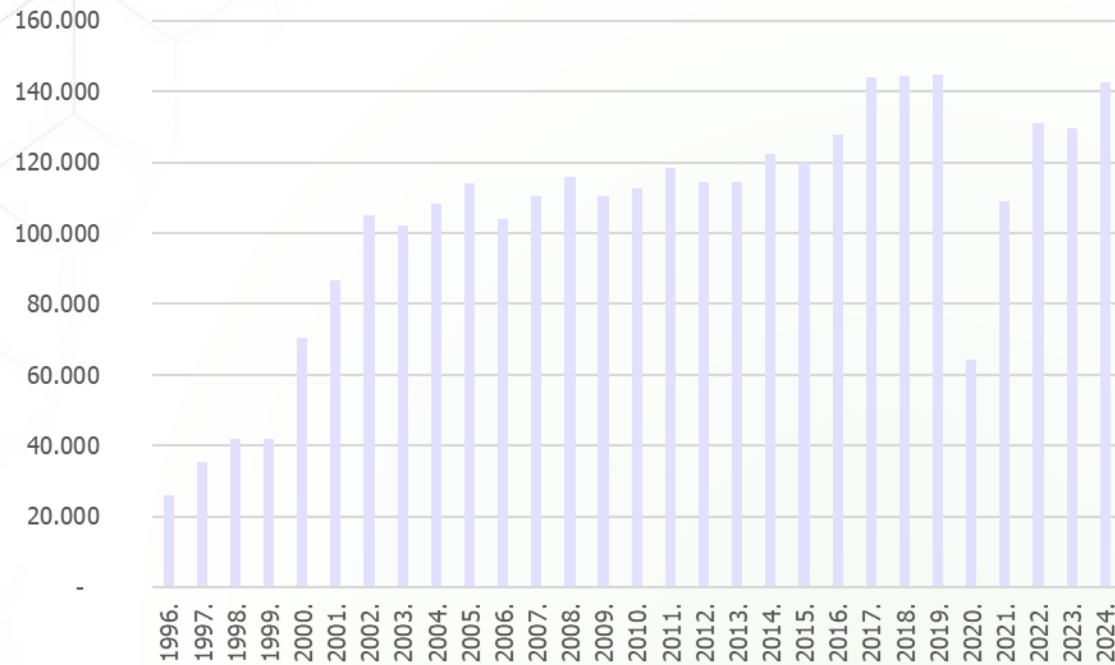
Potok Velika Paklenica u jesen i zimi u vrijeme kiša

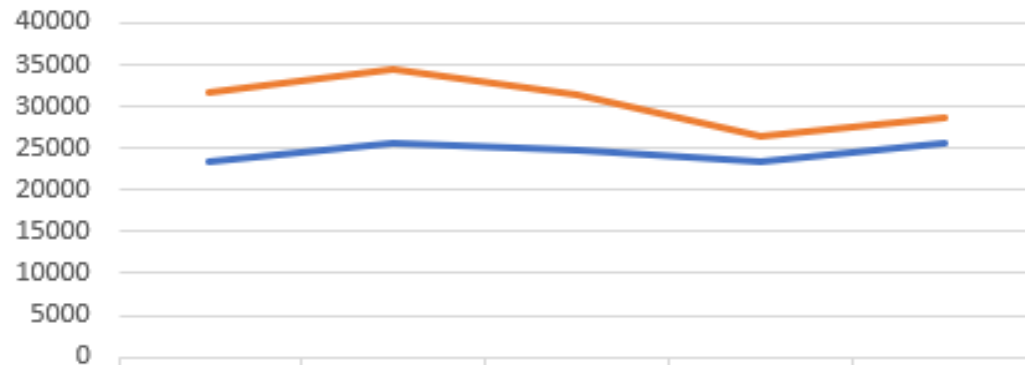
Potok Velika Paklenica ljeti za ekstremnih suša

Broj posjetitelja

Posjetitelji u srpnju i kolovozu

	2021	2022	2023	2024	2025
srpanj	23330	25710	24639	23347	25529
kolovoz	31580	34540	31292	26421	28776

— srpanj — kolovoz

PAKI
Nacionalni park
National Park

A wide-angle landscape photograph of a person standing on a rocky mountain peak. The person is silhouetted against a bright sunset or sunrise, with the sun low on the horizon. The sky is filled with scattered, light-colored clouds. The foreground is a rugged, rocky ridge. The background shows a vast valley with rolling hills and mountains, some covered in dense forest. A speech bubble with a black outline and white fill is positioned in the upper right quadrant, containing the text "Hvala na pažnji".

Hvala na pažnji